

Криваві уроки історії

КОРЮКІВСЬКА ТРАГЕДІЯ – ОДНА З НАЙБІЛЬШИХ
КАРАЛЬНИХ АКЦІЙ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ В
ЄВРОПІ

**Прект створений учнями
Корюківської гімназії,
Корюківської міської ради
Чернігівської обл.**

МІФ І РЕАЛЬНІСТЬ

- Друга Світова війна розпочалася 1 вересня 1939 року. За її розв'язання однаково відповідальні **СРСР і Німеччина**.
- Однак протягом п'ятидесяти років радянські історики всіляко замовчували інформацію про те, що в 1939 році **Сталін координував** свої дії з Гітлером.
- До того ж за часів СРСР (і в сучасній Росії) німецько-радянську війну, яка проходила в межах Другої світової, підміняють терміном **“Велика Вітчизняна”**.
- Німецький напад 22 червня 1941 року перетворив СРСР в жертву. До цього весь світ сприймав Кремль як агресора і союзника Третього Рейху у розв'язанні світової війни.

Війна на теренах нашої держави

ВТРАТИ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ СВІТОВІЙ ВІЙНІ

ЗРУЙНОВАНО:

ЛЮДСЬКІ ВТРАТИ:

28000
СІЛ

понад 5 млн
ЦИВІЛЬНИХ

з них **1,5 млн**
ЖЕРТВИ ГОЛОКОСТУ

3-4 млн
ВІЙСЬКОВИХ

6700 вбитих у Корюківці.
Корюківка — найбільше в Європі поселення,
знищене під час каральної операції

УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

Трагедія Корюківки

Одним зі своєрідних «фірмових» знаків карально-репресивної політики Третього Рейху щодо цивільного населення окупованих територій Європи було свідоме знищення населених пунктів разом із мешканцями.

Привід для каральної акції

У лютому 1943 р. радянське партизанське з'єднання під командуванням Олексія Федорова повернулося з Брянщини в Росії і розташувалося у корюківських лісах

Воно розпочало збір продовольства по селах і акції проти окупантів.

Згодом нацисти за це спалили села Гуту Студенецьку, Тихоновичі, частину Перелюбу

Саме на прохання командира партизанського з'єднання Феодосія Ступака

двох синів якого віком 12 і 13 років посадили до корюківської в'язниці,

а дружину розстріляли, Микола Попудренко, дав команду напасти на в'язницю

У ніч на 27 лютого 1943 р. партизани з'єднання Федорова розгромили німецько-угорський окупаційний гарнізон Корюківки

(убито 18 жандармів)

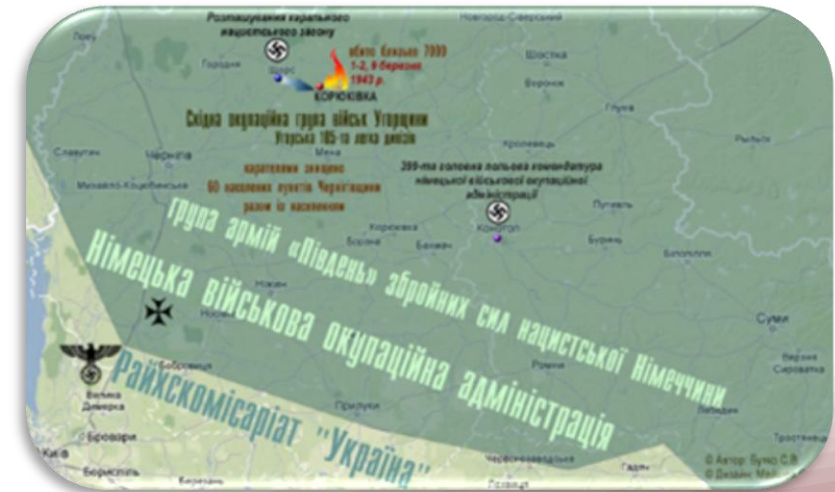
Трагедія Корюківки

❖ У відповідь на партизанську акцію начальник штабу 399-1 головної польової комендатури у місті Конотоп Сумської області Байер Бруно Франц віддав наказ про знищення Корюківки.

❖ Виконавцем цього злочину стала Сновська гарнізонна комендатура Чернігівської області, яка сформувала збірний каральний загін у складі військовослужбовців ніМЕЦЬКИХ і УГОРСЬКИХ дивізій.

❖ Очолили каральний загін представники зондеркоманди 4а (Sonderkommando 4a)

❖ Один із найвідоміших злочинів цього підрозділу розстріл 29 і 30 вересня 1941 р. у Бабиному Яру на околиці Києва майже 34 тисяч євреїв. Офіційна мета знищення Корюківки- «помста і залякування»

Корюківка + Бабин Яр = одних рук справа

Чому партизани не захистили ?

З історичних джерел відомо, що партизанів було у 8-10 разів більше ніж німців, але вони так і не стали захищати місто.

ЧОМУ?

В РАДЯНСЬКИЙ ЧАС ТАКЕ ПИТАННЯ
НАВІТЬ НЕ ОЗВУЧУВАЛИ?

Сучасна історія розглядає кілька версій.

- 1-а версія - О. Федоров їздив у Москву за зброєю (у партизанів її НЕ було)
- 2-а версія - НЕ було наказу захищати місто (військовий час)

Жертви Корюківської трагедії

1, 2, 9 березня 1943 р. було
вбито **6700 чоловік**

спалено **1290 будинків**

вціліло кілька цегляних будинків

*Руїни міста після знищення
гітлерівськими карателями*

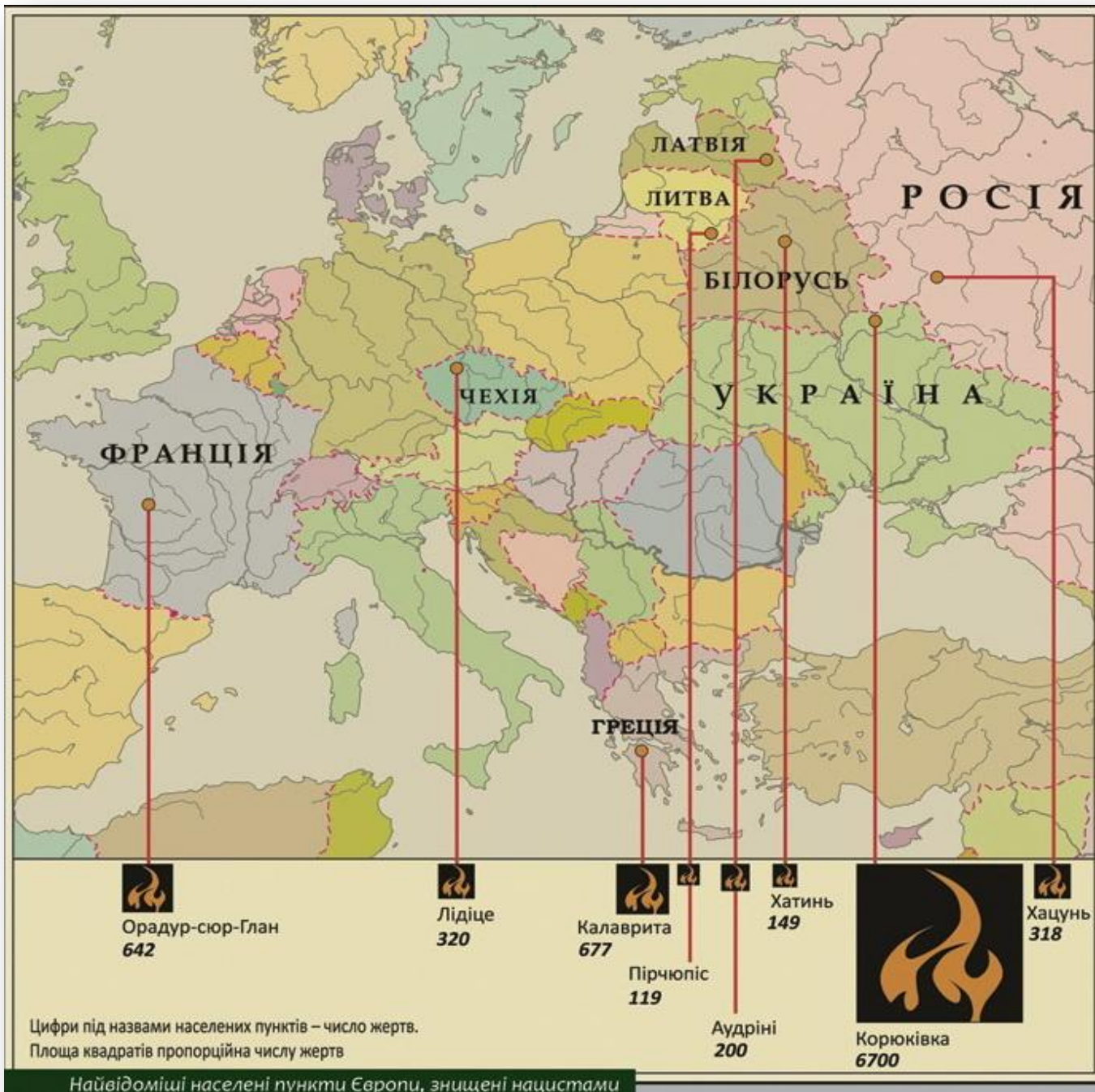
ЧЕРЕЗ 6 МІСЯЦІВ МІСТО ЗВІЛИНИЛИ

У **вересні 1943 року**
підрозділи Червоної
армії вступили в
Корюківку, однак
зустрічати визволителів
із квітами вже було
НІКОМУ

Спалена Корюківка. Березень 1943 р.

Фото: <http://www.cult.gov.ua>

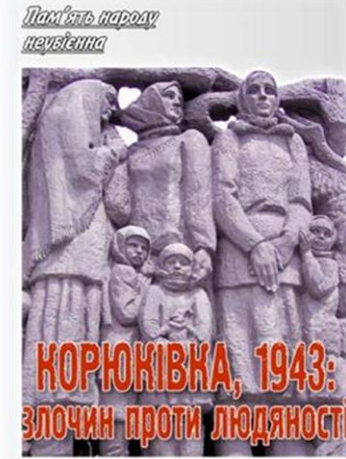
П
О
Р
І
В
Н
Я
Й
Т
Е

Корюківка –
найбільша каральна
операція по
знищенню мирного
населення в роки
Другої світової
війни

Увіковічнення пам'яті про жертв Корюківської трагедії

Свічка пам'яті на ТВ
2019р.

Книги і
фільми про
трагедію

Корюківко моя!

Моя маленька батьківщино!

Яка ж покручена історія твоя.

2013 рік

Корюківко моя

Корюківко моя, моя маленька батьківщино,

Яка ж покручена історія твоя

О скільки ж ти пережила,

О скільки ж ти перетерпіла

Та ти жива, жива, жива, жива!

Сини твої і доньки – все згоріло,

Лиш ти жива і маєш вічно жить.

Нічого, що вже коси посивіли,

Душа ж горить, вогнем життя горить.

Я знаю ти ж бо щастя заслужила,

Нехай же Бог дає тобі життя.

Корюківко моя, моя ти мила,

Люблю тебе, як матінко дитя.

Лілія Малиш

Не стріляй!

Збірник віршів та прозових творів присвячених трагедії був виданий у 2013 році учнями та вчителями гімназії.

В окремому розділі містяться зібрані гімназистами спогади від очевидців яким дивом вдалося вціліти у пеклі пожеж і смертей..

Збили доски, викопали ямку, щоб захоронити. А там по вулиці зупинилася машина, мо 30 німців. Вони розподілились і пішли по кожній вулиці. Бачимо, а тут вже біля нас стоїть. Каже, що шість ямки для нас вистачить. Я падаю на коліна і цілую йому чоботи, кажу щоб не вбивав. Я перекутила інформацію і кажу, що партизани вбили мою маму. А він і каже діду «Скажіть внучці «молодець», ато я вас би убив. Він сказав тікати, бо буде самолёт. Каже: «Я пустив вас, аби хто інший, то навряд чи. Беріть ближче на клин». Дід каже: «Біжимо, а закопувати бабу і хресну прийдем завтра чи післязавтра». Ми так бігли, що розчухували повністю коліна до м'яса. Нас забрали жити у одну сім'ю. Там було двоє дітей. То потім як казав дід що прийшла мати тих дітей, хазяйка дому і приказала відвезти мене в ліс. Що так вони заживуть краще, лавіщо ж чужі діти. А дід відмовив: «Я в тебе прожив три года, все, досвідання». Бо не хотів мене відвозити у ліс. Так ми і пішли звідти...

Записано із слів очевидця ученицею 1 класу Мецанинець Наталією.

Коваленченко Надія Антонівна, 1932 р.н.
Народилася Надія Антонівна в м. Корюківці, Проживає по вулиці Червонохуторська, 115. Тут проживала все своє життя. І березня, коли почали палити Корюківку, маленька Надія була з мамою вдома. Мама заплітала Надії її довге волосся. Коли побачила ,

Усна історія — новий науковий напрям в історії, що інтенсивно розвивається з другої половини ХХ ст. Метод дослідження усної історії — глибинні інтерв'ю біографічного характеру

- *„Моя маленька дочка лежала в мене на грудях, коли в нас почали стріляти в ресторані. Заганяли тут як худобу на бойню... Фашист поцілюв мені в око... і я більше нічого не пам'ятаю. Трьох моїх діточок було вбито. Навіть поховати їх не довелося... спалили їх кляті кати“, — згадував Євген Римар.*

Виставка у Верховній раді

Корюківська трагедія – найбільший злочин Другої світової. Відкрилася тематична виставка-презентація з нагоди 75 роковин Корюківської трагедії.

27 лютого 2018 року в кулуарах III-го поверху будинку Верховної Ради України відбулася тематична виставка-презентація з нагоди 75 роковин Корюківської трагедії.

Подія 1-2 та 9 березня 1943 року у місті Корюківка Чернігівської області за масштабами трагедії не мала рівних впродовж Другої світової війни. У матеріалах до Нюрнберзького процесу Корюківську трагедію визначено як найбільше масове знищення місцевого мирного населення на окупованих Німеччиною територіях Європи за весь період Другої світової війни.

Активация Window
Необходимо активировать M

Пам'ятник у м. Корюківка, збудований у 1977р. відомою українською скульпторкою Інною Коломієць

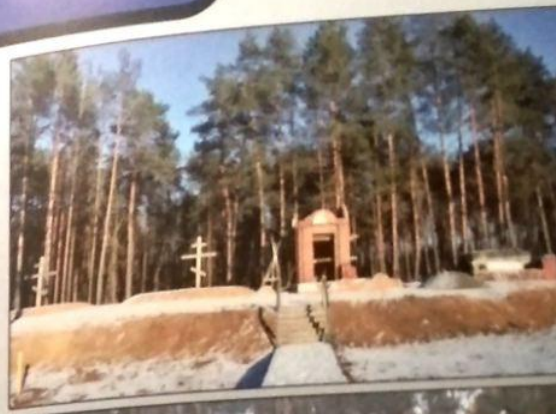
За радянського часу місцеві жителі даремно клопотали перед владою про належне вшанування загиблих земляків. У 1970-х роках навіть самі почали збирати кошти на меморіал, проте добру справу завершити не вдалося: завадила Чорнобильська катастрофа.

Україна – єдина країна в світі, де на загальнодержавному рівні не вшанована пам'ять жертвам каральних операцій фашистів проти мирного населення.

Таким він мав би бути ще у 2012-му...

таким він є сьогодні

2020р.

У 2011р. Президент підписав Указ № 925/2011 «Про заходи у зв'язку з 70-ми роковинами Корюківської трагедії»

Згідно документу в місті планувалось будівництво Музейно-меморіального комплексу пам'яті жителів населених пунктів України, знищених окупантами.

У 2012 р. було розроблено проєкт вартістю майже 50 млн. грн., у тому ж році виділено близько 10 млн. грн.

Як висвітлювалося питання

В
СРСР

-ідеологічна пропаганда
партизани – герої; «народны месники»

В незалежній
Україні
-історична правда

Жодної згадки про Корюківську трагедію в підручниках з історії немає...

Використана література

1. Веденєєв, Д. Кров і попіл Корюківки [Текст] / Д. Веденєєв // Дзеркало тижня. Україна. – 2011. – 25 лютого. – № 7.
2. Вінок безсмертя: Книга-меморіал [Текст] // Редкол.: О.Ф.Федоров (голова), В.А.Маняк (керівник колективу авт. - упоряд). – К.: Видавництво політичної літератури України. – 1987. – 578 ст., іл.
3. Корюківка, 1943: злочин проти людяності. [Текст]: Зб. документів і матеріалів / упоряд.: С.В. Бутко, Т.В. Макаренко. - Чернігів, Видавець Лозовий В.М., 2010.-88с.
4. Корюківка – наша біль і любов [Текст] // В.Є. Устименко. упоряд. та заг. ред. – К.: 2003. – 140 с, іл.
5. Корюківка – моя і наша [Текст] / Авт. - упоряд. В. Устименко. – К.: Видавничий дім «Комп'ютерпрес», 2007. – 276 с.
6. Наріжний, Б. Незвойована Корюківка: розповідь - документ про трагедію містечка на Поліссі [Текст] / Б. Наріжний.- К. : Молодь, 1977.-144с.
7. Павленко, С. Чорний понеділок Корюківки [Текст] // В кн. Чернігівщина incognita / С. Павленко. – Чернігів: КП «Видавництво «Чернігівські обереги», 2004. – С. 111-121.
8. Мартиролог встановлених жертв Корюківської трагедії 1943 року. Довідник / Укр. ін-т нац. пам'яті [та ін.] ; [упоряд.: С. В. Бутко, О. О. Толкачова; відп. ред. Р. І. Пилявець]. - Чернігів : Десна Поліграф, 2011. – 220 с.

- НАД ПРОЄКТОМ ПРАЦЮВАЛИ
 - Конча Вадим, учень 6(10) класу Корюківської гімназії
 - Стельмах Максим, учень 6(10) класу Корюківської гімназії
 - Зубенко Дарія, учениця 6(10) класу Корюківської гімназії
 - Савченко Софія, учениця 6(10) класу Корюківської гімназії.
- Керівник
 - Зима Наталія Анатоліївна, учитель історії та правознавства
Корюківської гімназії